

učenca, temuč naj se trudi, da vsi napredujejo po svojih osobnostih.

Pri vsem tem pa naj učitelj tudi lepo skerbi, da manji otroci pri večjih vedno lepe izgleda vidijo. To je zelo potrebno za lepo izrejo vseh skupaj. Učitelj naj tedaj žlahtni serca vseh učencev, in sicer tako, da večji spoznajo za svojo vestno dolžnost, da dajejo manjim tovaršem lepe izgleda, pa tudi, da se manji vadijo, da radi posnemajo vse lepo in dobro, kar vidijo pri večjih. Ako opazujemo družinsko življenje in domačo izrejo, vidimo, da se mlajši otroci vedno ravnajo po svojih starjih bratih in sestrah; in če so starji pokorni, pobožni, sramožljivi i. t. d., postajajo taki tudi njih mlajši bratje in sestre. Tako je tudi v šoli. Zato mora učitelj naj pred skerbeti, da pri učencih vkorenini pravega, dobrega duha. Potem bo otrok otroku za izgled; vsi se bodo ljubili, in bodo, kakor dobri bratje in sestre med sabo; bodo radi pomagali eden drugemu, eden drugega k dobremu napeljevali in podpirali; večji bodo manje za roko vodili, in vsi skupaj bodo po modrem učiteljevem napeljevanji vsaki dan bolj približevali se lepemu namenu — k razvitku svojih dušnih in telesnih moči — do pravega izobrazenja, da bodo vživali zemeljsko življenje tako, kakor ga je vsem odločila neskončna božja previdnost.

Nektere vodila dobrega učitelja.

(Dalje in konec.)

Pri učenju modri učitelj posebno slabjših učencev ne prezira; on je vedno poterpežljiv, če ga tudi v prvem hipu ne razumejo; otroški um se dostikrat počasi odpira, in dolžnost učiteljeva je, ga razvijati, kar naj lažje doseže, če to, kar ga ne razumejo, še bolj primerno razloži, in kar enkrat razumejo, tako dolgo z njimi ponavlja, da jim terdno ostane v glavi. Vendar pa ta čas, ko učitelj slabše učence uči, boljših ne zanemarja, marveč v spodbudo pri prvih tu pa tam kterega praša, in jih tako varuje, da niso razmišljeni ali še celó leni. Govori in podučuje pa skušeni učitelj vedno zložno, in čeravno ne preglasno, vendar razumno; — praša prav kratko in določno; od učencev pa vedno tirja, da mu vprašanje ponavljajo in v celih stavkih odgovarjajo. Dobri učitelj pa tudi skerbi, da se

učenci vadijo lepo po slovenski govoriti, in da jim vse napčne besede odpravlja.

6. Dobri učitelj vé, da je tudi rejnik, tedaj pri otrocih namestnik božji in namestnik staršev; zato mu ni zadosti, da jih le koristnih vednost uči, ampak on jih tudi lepo po kerščansko izreja. Pri vsaki priložnosti jim kaže, da človek ni zato na svetu, da bi samopašno živel, ampak zato, da s talenti, ki mu jih je Bog izročil, kupčuje, in ž njimi nebesa služi. Dobri učitelj vé, če hoče prav izrejati, da mora tudi sam imeti tiste čednosti, ki se poštenemu človeku spodobijo. On ima pred vsem drugim pravo kerščansko ljubezen do bližnjega, posebno do nedolžne mladine; kaže pa jo s tem, de ljubezen do Boga, do bližnjega in sploh do vsega dobrega in lepega v učencih zbuja, vnema in uterjuje. Če se pa vkljub vsemu prizadevanju in napeljevanju vendar laž, nevošljivost, nepokorščina in sploh hude strasti v mlade serca vgnjezditi hočejo, jih učitelj s koreninami vred iz serc ruje, to je, on naj pred lepo napeljuje, podučuje, kjer in kar more; in če to ne pomaga, pa tudi ojestro svari, žuga in celó kaznuje, če drugače ne more biti. Pa ne samo v šoli, tudi zunaj šole in v cerkvi dobri učitelj pazi na obnašanje in zadržanje svojih učencov. V cerkvi jim odkaže mesto pred oltarjem, in po nobeni ceni ne dovoli, da bi se po kakih drugih kotih potikali.

Da pa modri učitelj tudi zvé, kako se učenci doma in zunaj šole obnašajo, skerbí, da je s sosesčani vedno dober in miroljuben. Pri vsaki priložnosti jim pomaga z dobrim svetom; sicer pa nima ž njimi takih zvez, da bi si dobro ime kaj omaževal. Rad pa gre tudi v ubogo hišico, posebno kadar velja zastran kakega hudobnega učenca se z njegovimi starši pogovoriti, ali celó terdovratne starše za šolo vneti in pridobiti. — On vé, če se ljudje prepričajo, da je učitelj res priljuden, pravičen in pobožen mož, mu vse radi verjamejo in njegove svete ubogajo, in mu tudi svoje otroke radi v šolo pošiljajo.

Učitelj, ki tako in enako ravná, je zares dober učitelj, kateri veliko dobrega in koristnega med ljudi seje. Bog pa, ki vidi njegovo ponižno serce in njegovo dobro voljo, bo gotovo blagoslovil njegovo blago delo, in mu bo obilno poveril njegove vroče trude.

P. Gross.